

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy: Střední odborná škola stavební Karlovy Vary

Sabinovo náměstí 16, 360 09 Karlovy Vary

Autor: ING. HANA MOTYČKOVÁ

Název materiálu: VY_32_INOVACE_20_DĚDICKÉ PRÁVO_P1-2

Číslo projektu: CZ 1.07/1.5.00/34.1077

Tematická oblast : PRÁVO PRO 1. - 2. ROČNÍK

Datum tvorby: 15. 10. 2013

Datum ověření: 16. 10. 2013

Klíčové slovo: dědictví, pozůstalost, zůstavitel, závěť, vydědění

Anotace: Prezentace je určena pro žáky 1. - 2. ročníku oboru vzdělání Podnikání, výklad formou prezentace žákům vysvětluje pojem dědictví, dědická smlouva, závěť, vykonavatel závěti, správce dědictví, nepominutelný dědic, dědické třídy.

Dědické právo

- ❑ **dědické právo** je právo na pozůstalost nebo na poměrný podíl
 - ❑ **pozůstalost** = celé jmění zůstavitele kromě práv a povinností vázaných na jeho osobu
 - ❑ **zůstavitel** = osoba, která zanechala něco, co je předmětem dědění
 - ❑ po smrti – většina práv přechází na další subjekty = **právní nástupci**
-

Dědické právo

- některá práva zanikají (nejsou předmětem dědění) - práva vyplývající z rodinně právních vztahů – vyživovací povinnost
 - zaniká právo omezené jen na zůstavitele
 - zaniká právní subjektivita
 - smrt – prokázat předepsaným způsobem = úřední zjištění smrti – prohlídka zemřelého, úmrtní list (havárie letadla – nelze) → rozhoduje soud → prohlášení člověka za mrtvého
-

Právo vlastnické

- ❑ přechod práv a povinností smrtí fyzické osoby na její nástupce = **dědění**
- ❑ nutná existence pozůstalosti, pokud zůstavitel nic nezanechal – nedochází k dědickému nástupnictví, nikdo nezodpovídá za dluhy
- ❑ se zděděným majetkem přejímají dědici i zůstavitelovy dluhy
- ❑ **výhrada soupisu pozůstalosti** – dluhy jen do výše ceny nabytého dědictví, jinak v plné výši
 - v případě více dědiců odpovídají solidárně

Právo vlastnické

- ❑ dědic musí vyrovnat náklady pohřbu
- ❑ dědic může dědictví odmítnout
- ❑ **nezpůsobilý dědic** – např. spáchal úmyslný trestný čin proti zůstaviteli, členům jeho rodiny, rodičům, dopustil se zavrženíhodného činu proti projevu poslední vůle
 - může dědit, když mu zůstavitel odpustil
- ❑ dědit fyzická osoba, právnická osoba (ze závěti), stát

Dědické právo

☐ Dědictví:

- na základě dědické smlouvy
- ze závěti
- ze zákona

☐ **Dědická smlouva** – zůstavitel uzavírá s druhou stranou (dědic), forma veřejné listiny (notářský zápis)

- týká se $\frac{3}{4}$ pozůstalosti, $\frac{1}{4}$ zůstává pro mimosmluvní rozhodnutí (např. závěť)
 - lze zrušit – pořídí se závěť, souhlas smluvního dědice
-

Dědické právo

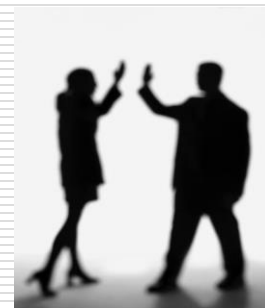
- ❑ **závěť** – odvolatelný projev vůle, kterým zůstavitel pro případ smrti zůstavuje jedné nebo více osobám podíl na pozůstalosti, příp. odkaz
 - vlastnoruční napsání a podepsání
 - nenapsal vlastní rukou – vlastnoručně podepsat, před dvěma svědky prohlásit, že to je poslední vůle
 - veřejná listina (notářský zápis)
-

Dědické právo

❑ **privilegovaná závěť** – při bezprostředním ohrožení života – netrvá se na formálních požadavcích – povinnost starostové, velitelé lodí, letadel (stanovena doba platnosti pro případ, že pořizovatel zůstane naživu)

❑ **závěť**

- pořídit několik
- každá pozdější závěť ruší předchozí
- lze ji odvolat
- lze ponechat doma nebo svěřit notáři

Dědické právo

□ dovětek

- součást závěti nebo samostatný
- obsahem může být stanovení podmínky, příkazu dědici, nařízení odkazu – nařízení dědicům, aby nějakou věc z dědictví vydali někomu, kdo není dědicem

□ vykonavatel závěti

- zůstavitel může určit osobu vykonavatele, její povinnosti a odměnu
-

Dědické právo

☐ správce dědictví

- zůstavitel může ustanovit správce – listina (notářský zápis) – musí souhlasit
- správce může ustanovit soud

☐ vydědění – pokud zůstavitel vyloučí z dědictví neopominutelného dědice – listina o vydědění, nelze závětí – důvody v zákoně

Dědické právo

- ❑ **zřeknutí se dědického práva** - smlouva se zůstavitelem
- ❑ **odmítnutí dědictví** - dědic právo po smrti zůstavitele dědictví odmítnout
 - před soudem
 - do jednoho měsíce od vyrozumění soudem

Dědické právo

□ nepominutelní dědicové

- nezletilí potomci musí dostat alespoň $\frac{3}{4}$ jejich dědického podílu a zletilí alespoň $\frac{1}{4}$ dědického podílu ze zákona
- právo na povinný díl není: zřeknutí se dědictví, povinného dílu, nezpůsobilost dědit, vydědění
- pokud by zůstavitel pořídil závěť - nerespektoval podíly jinak nabyté děděním ze zákona \Rightarrow nepominutelný dědic právo na vypořádání dědictví – vyplacení částky,

Dědické právo

- která se rovná hodnotě jeho podílu dědicem, který nabyl jeho podíl
- lze dohodnout i jiné řešení – z dědictví vydány věci, odbytné (schválit soud)

□ dědění ze zákona

- zákon vychází z příbuzenského, rodinného vztahu, 6 dědických tříd
- 1. třída: stejný podíl z majetku zůstavitelovy děti (manželské i nemanželské) a manžel – nemá-li zůstavitel děti, manžel nemůže sám dědit

Dědické právo

- 2. třída: nedědí-li potomci, dědí manžel, zůstavitelovi rodiče a osoby, které žily se zůstavitelem nejméně 1 rok před smrtí ve společné domácnosti
 - dědici 2. třídy dědí stejným dílem, ale manžel vždy nejméně polovinu dědictví
- nedědí-li manžel ani rodiče, dědí ve 3. třídě stejným dílem sourozenci a osoby žijící se zůstavitelem 1 rok ve společné domácnosti
- 4. třída: nedědí-li ve 3. třídě žádný dědic, pak stejným dílem prarodiče

Dědické právo

- 5. třída: nedědí-li prarodiče, pak prarodiče rodičů - dělí se rovným dílem
- 6. třída: pokud nedědí nikdo v 5. třídě, pak děti dětí sourozenců zůstavitele a děti prarodičů - stejným dílem

Dědické právo

- ❑ úprava řízení o dědictví – v občanském soudním řádu
- ❑ dědictví se nabývá dnem smrti zůstavitele
- ❑ soud – doručení úmrtního listu z matriky – pověření notáře - úkony v řízení o dědictví

Opakování

Kdo může být dědicem?

Jaké jsou druhy závěti?

Co je dědická smlouva?

Jaké jsou třídy dědiců?

Zdroje:

- Ryska, R. *Právo pro střední školy*. Praha: Fortuna, 2010. ISBN 978-80-7173-010-9
 - Šíma, A.; Suk, M. *Základy práva pro střední a vyšší odborné školy*. Praha: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-490-2
 - Kučera, R. *Základy práva*. Brno: MU v Brně, 2002. ISBN 80-210-2940-4
 - Zákon 89/2012 Sb., občanský zákoník

 - Kliparty jsou volně přístupné v programu Word.
-